

BOEKAANKONDIGINGEN.

Lehrbuch der spezifischen Diagnostik und Therapie der Tuberkulose, für Aerzte und Studierende van Dr. BANDELIER und Prof. Dr. ROEPKE. Achte Auflage. Würzburg. Verlag von CURT KABITZSCH, 1915. Preis broschiert Mark 8.80, gebunden Mark 10.

De achtste uitgave van het bekende boek van BANDELIER en ROEPKE was voorbereid en persklaar, toen de oorlog uitbrak. Een vertraging der uitgave was daarvan het gevolg, Maar de schrijvers meenden, dat juist nú op de specifieke diagnostiek en therapie der tuberculose met nadruk de aandacht moest worden gevestigd, omdat het èn in oorlogstijd èn in de daarop volgende jaren van groot belang zal zijn, met alle middelen te verhoeden, dat de tuberculose opnieuw het hoofd opsteekt en als volksziekte „in der Heimat und am eignen Herd eine viel grössere Gefahr heraufbeschwört, als der Krieg gegen den äussern Feind”.

Zooals te verwachten was, is het boek door aanvulling met de gegevens der literatuur van 1913 en 1914 weer uitgegroeid en wel met een zeventigtal bladzijden. In overeenstemming daarmee is de prijs iets hooger dan die der 7de uitgave.

De indeeling is dezelfde gebleven. In het theoretische gedeelte is nieuw de theorie van DEYCKE-MUCH, waarbij de cellulaire immuniteit op den voorgrond wordt gesteld, welke zich bij het met tuberculose strijdend individu aanvult uit de humorale immuniteit. Het antilichaam is uit verschillende componenten samengesteld, welke door behandeling der bacillen met zwakke zuren, bijv. melkzuur, worden gesplitst in een oplosbaar en een onoplosbaar gedeelte. Dit laatste bestaat uit een eiwit-vetmengsel, waarvan het vet nog weer in een zuiver neutraal vet en een vetzuur-lipoïed te splitsen is. Die bestanddeelen worden „Partialantigene” genoemd, omdat elk van hen een bijzonder antilichaam kan vormen. DEYCKE en MUCH meenen, dat voor de immuniseering tegen tuberculose alle antilichamen noodig zijn; dat echter de tuberculoselijder in een bepaald geval een deel der antilichamen al kan bezitten, dus hem alleen de ontbrekende „partial” antilichamen moeten bijgebracht worden. De praktische uitwerking dier theorie vindt vermelding in de afdeeling der specifieke behandeling.

Onder de actief immuniseerende middelen wordt als nieuwigheid vermeld het tuberculine van ROSENBAACH. De bacillencultuur wordt bedeed met een zwam, de trychophyton holosericum album, welke de cultuur doorwoekert en langs biochemischen weg de giftige, labiele bestanddeelen der bacillen en van den voedingsbodem zou verwoesten,

terwijl de stabiele, immuniseerende antitoxine vormende bestanddeelen gespaard zouden worden. BANDELIER en ROEPKE meenen daarin slechts een verzwakte tuberkulinewerking te moeten zien, die weliswaar een gemakkelijker behandeling waarborgt, maar zeker geen betere uitkomsten geeft dan het verdunde tuberculine van KOCH.

Het beruchte tuberculine van FRIEDMANN, samengesteld uit ontgifte cultuur van schildpadtuberkelbacillen, vindt ook in BANDELIER en ROEPKE geen verdedigers. Integendeel — zij spreken van „das glänzende Fiasko der FRIEDMANN'schen Tuberkulosetherapie”, waar de toepassing van het middel hun nutteloos bleek, en herhaaldelijk schadelijke gevolgen had.

Onder de passief immuniseerende middelen is het serumvaccin van BRUSCHETTINI voor het eerst opgenomen. Eigenlijk is het een actieve-passieve immuniseering. BRUSCHETTINI vermijdt den kunstmatigen voedingsbodem, maar gebruikt virulente bacillen, die hij in het dierlijk organisme onder gunstige omstandigheden laat groeien en waarop hij door de weefselcellen invloed laat uitoefenen; op den invloed dier cellen op de bacillen legt hij bijzonderen nadruk. De dus voorbereide bacillen vormen het materiaal voor de enting der serumleverende dieren en ook voor het vaccin, dat hij met het serum verbindt. Zijn uitkomsten zijn gunstig, maar zijn nog door weinige onderzoekers gecontroleerd.

De nieuwe uitgave, het is reeds de achtste sedert 1908, mag dus zeker wel „up to date” genoemd worden. Aan allen, die in de diagnostiek en behandeling der tuberculose belangstellen, is de studie ervan ten zeerste aan te bevelen.

ALMA.

LEWIS-WUTH, *Klinik der unregelmässigen Herztätigkeit*. CURT KABITZSCH, Würzburg, 1914. 95 bldz., vele figuren in den tekst. Prijs 3 mark.

Een pennevrucht van LEWIS behoeft nauwelijks aanbeveling, de eenvoud van zijn stijl is evengoed bekend als de pittigheid zijner opmerkingen. Indien het geschrift daarenboven nog handelt over de onregelmatige hartwerking, kan de lezer zeker zijn, dat hooge verwachtingen niet teleurgesteld zullen worden. Wel echter is een aanbeveling noodig voor een vertaling van dit boek; in het algemeen toch zal bijna iedereen de voorkeur geven aan een oorspronkelijk werk boven een vertolking. Zeer zeker geldt dit voor ons Nederlanders; wij, die uit den aard der zaak een groot deel onzer kennis uit buitenlandsche werken putten en derhalve geacht worden de moderne talen te beheerschen. Voor ons zal een vertaling uit het Engelsch